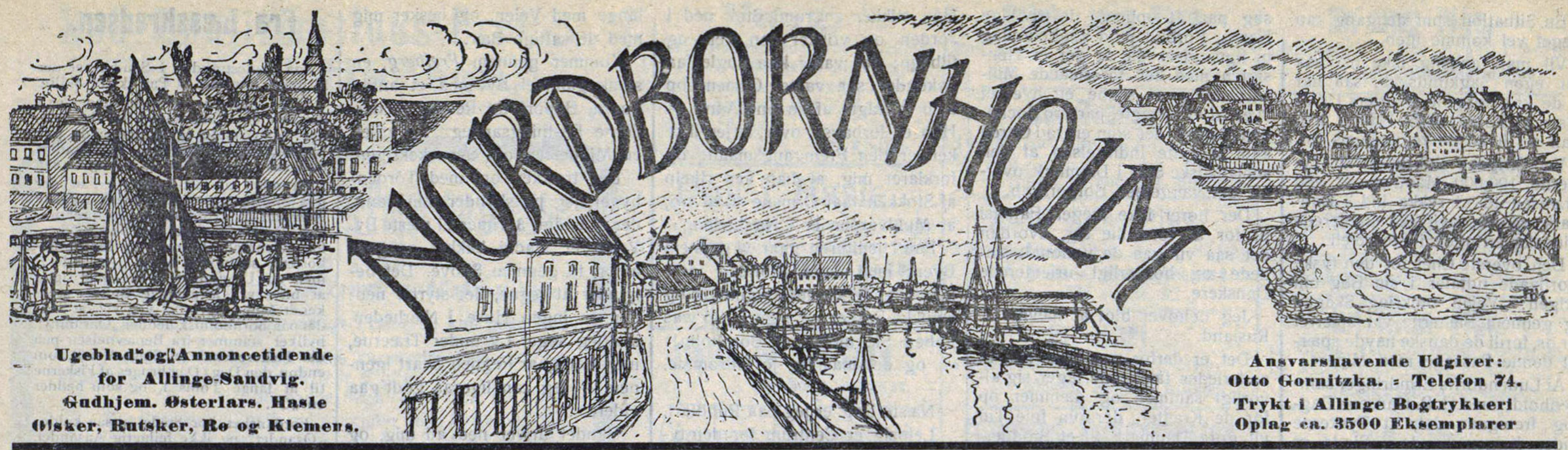

Ugeblad og Annoncetidende
for Allinge-Sandvig.
Gudhjem. Østerlars. Hasle
Olsker, Rutsker, Rø og Klemens.

Ansvarshavende Udgiver:
Otto Gornitzka. = Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri
Oplag ca. 3500 Eksemplarer

Nr. 116 | Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø. Forretningsann. 8 - - - - 6 Ø. | **Fredag den 21. Marts** | Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret senest 2 Dage før Bladet udgaar. | 1930

Fremtidens Kraftkilde.

—o—

Det er farligt at basere en Verdens Fremtid paa Olie og Kul... ganske vist er der endnu uhyre Olieomraader, som ikke er blevet rørt og kommende Tider kan maaske anvise endnu flere og endnu større Arealer. Men Faren ligger deri, at det er komplet umullgt at danne sig nogen somhelst Begreb om, hvor megen Olie eller hvor megen Kul, vi kan disponere over. Den rigeste Mine som den rigeste Kilde kan blive udtømte, og selv om man opdager teoretisk set uudtømmelige Oliekilder, saa kan disse uden paaviselig Aarsag svigte efter kort Tids Bearbejdning.

Men i Vandkraften har Menneskeheden en Kraftkilde, der selv om Udviklingen fortsættes som i det sidste Aarhundrede, vil være uudtømmelig i Tusinder af Aar, og som har den Fordel, at dens Kraftevne aldrig formindskes, hvor meget den end bruges. Fra de ældste Tider har Menneskene hist og her benyttet Vandkraften til at drive Vandmøller, og ogsaa Turbinerprincippet har været kendt i umindelige Tider. Imidlertid blev Kraften kun anvendt direkte, og først da det lykkedes ved Hjælp af moderne Turbiner at omdanne Vandkraften til Elektricitet og saaledes benytte den til utallige industrielle Formaal, begyndte det at gaa op for Videnskaben, hvor uhyre denne Kraft var, man her var kommen i Berøring med.

De utallige Vandfald rundt om i Verden repræsenterer hver for sig en utrolig Kraftmængde. Allerede for tredive Aar siden udtalte Nikola Tesla, den store serbiske Videnskabsmand, der var Edisons Medardejder, at hvis blot Spørgsmaalet om Kraftoverføring kunde løses, vilde alene Victoria-Faldene i Sydafrika være i Stand til at forsyne hele Jorden med elektrisk Lys!

Allerede dette giver en Forestilling om, hvor kollosal den Kraft er, som Vandfaldene rummer. Den Smule, der udnyttes af Niagara-Faldene, er tilstrækkeligt til at forsyne Byer og Landsbyer, med tilsammen omtrent fire Millioner Indbyggere, med Lys og Kraft. De svenske Vandfald frembringer det meste af den Kraft, der benyttes til de talrige Savskærerier, og leverer en stor Procentdel af elektrisk Lys og Kraft over hele Sverige, samtidig med, at de ved Kabler gennem Øresund giver Lys og Kraft til en stor Del af Sjælland.

Rundt om i Verden bruger man hist og her Vandkraften paa samme Maade; i Sydamerika, i Afrika, paa New Zealand og i det sydlige Asien sender Vandfaldene Strømme af Elektricitet ind i Byerne, i Landsbyerne og i Fabrikerne, og den stigende Arbejdsløn der fordyrer Kulproduktionen, faar flere og flere til at henvende deres Opmærksomhed paa, hvorledes man bedst skal kunne udnytte „de hvide Kul".

Sagen er nemlig den, at den Kraft, der til Dato uddrages af disse Vandfald, kun repræsenterer en forsvindende Brøkdel af, hvad der kan opnaas. For det første er det kun nogle enkelte af Vandfaldene, der er traadt i Industriens Tjeneste; de allerfleste, og deriblandt de allerstørste, henligger endnu fuldstændig uberørte. For det andet er det en meget ringe Del af Kraften, der anvendes; Kraftinstallationen forstyrrer eller ødelægger maaske helt Skønhedsindtrykket af et saadant Vandfald, og endnu har Menneskeheden heldigvis Raad til at ofre noget af det Praktiske paa Skønhedens Alter. I Følge Overenskomst mellem den kanadiske og nordamerikanske Regering maa der saaledes ikke installeres flere Kraftstationer ved Niagara-Faldene, før begge Landes lovgivne Forsamling har faaet Lejlighed til grundigt at sætte sig ind i Forholdene, der taler for Anlæget, og selv i saa Tilfælde fordres der en overvældende Majoritet derfor, samt Opfyldelsen af en Mængde Betingelser. Paa samme Maade er der i de fleste andre Lande truffet Forholdsregler til at forhindre, at saadanne Naturskønheder ødelægges.

Men selv om man saaledes kun regner med den „overflødige" Kraft, forbavses man ved at se, hvor lidt der hidtil er anvendt. Der indvindes for Tiden i alt rundt om paa Jorden 23 Millioner Hestekræfter af Vandfaldene. Hvis man regner med, at en Hestekraft omtrent svarer til en Mands daglige Arbejde, vil dette sige, at Vandfaldene udfører det Arbejde, som der ellers vilde behøves 23 Millioner Mennesker til. Men hvis alle Jordens Vandfald blev udnyttede i omtrent samme Forhold, som det nu sker med enkelte af dem, vilde man naa op til 440 Millioner Hestekræfter!

Og det maa ikke glemmes, at denne Kraft kan ikke udtømmes saaledes som Kul eller Olie, heller ikke, at den arbejder Dag og Nat, Aar ud og Aar ind — om end maaske noget formindsket om Vinteren eller i den tørre Tid — og fortsætter uafbrudt nu som om tusinde Aar!

Men før dette kan blive til andet end Teorier, maa Spørgsmaalet om Kraftoverføring løses. De største Vandfald, og dermed de største Kraftkilder, ligger i Afrika. Det er ikke Victorio-Faldene, saaledes som de fleste Mennesker og selv Tesla mente, men derimod Stanley Faldene og Kongoflodens øvrige Strømhvirvler og Vandfald. Ved normal begrænset Udnyttelse vil Kongofloden alene afgive omkring hundrede Millioner Hestekræfter; Victoria-Faldene, Madagascar og de øvrige Fald kan levere yderligere halvfemsindstyve Millioner, saaledes at Afrika repræsenterer mere end to Femtedele af hele Jordens Vandkraft.

For at udnytte denne uhyre Kraft vilde det være nødvendigt at anlægge kæmpemæssige Kraftstationer i Afrika og saa derfra lede Energien i Form af Elektricitet ud til de Dele af Verden, der ikke paa anden Maade kan faa deres Kraftforbrug.

Men Overføring af Elektricitet i større Mængder har hidtil været meget bekostelig. Hvor det drejer sig om forholdsvis smaa Afstande og Anlægget kan udføres ved Hjælp af Landkabler og, som ved Nordsjællands Kraftforsyning, ved et lille Havkabel, er det endnu muligt at holde Omkostningerne indenfor en saadan Grænse, at man kan konkurere med Fremstillingen og Transporten af Kul. Men saa snart det drejer sig om store Afstande, især om lange, kostbare Havkabler, er Anlægssummen for stor til, at Elektriciteten kan leveres paa Forbrugsstedet for en blot nogenlunde rimelig Pris.

Tekniken og Videnskaben gør imidlertid uophørligt Fremskridt. Allerede længe har man eksperimenteret med traadløs Kraftoverføring i stor Stil. For en Del Aar siden stod en dansk Ingeniør, Valdemar Poulsen, paa Langelinie ved København og dirigerede inde fra Land nogle smaa Legetøjsbaade ude i Havnen. Der var ingen direkte Forbindelse mellem ham og dem, men ved Hjælp af nogle komplicerede Apparater fik han de smaa Baade til lynsnart at lystre Ordre. Forsøgene samlede en Del Tilskuere, som fandt dem morsomme, en underholdende Adspredelse — men mon nogen anede, at der i denne tilsyneladende betydningsløse Leg sandsyndligvis laa Kimen til den fremtidige Kraftoverføring af Millioner af Hestekræfter, der fra Afrikas larmende Vandfald med Lynets Hastighed skal bringe Lys, Drivkraft og Varme ud i Verden!

Endnu er man vel ikke kommet stort videre end til disse Eksperimenter. Under Krigen forsøgte Tyskerne at dirigere Torpedoer ved elektriske Strømme inde fra Land, og baade under og efter Krigen har man eksperimenteret med smaa Balloner, som blev ledet efter samme Princip. Men stort længere synes man endnu ikke at være naaet.

Selvlølgelig er det kun et Tidsspørgsmaal, hvornaar Problemet vil blive løst. Og en skønne Dag vil der skyde op af Jorden kæmpemæssige Kraftstationer ved Tusinder af Vandfald rundt om i Verden, og fra alle disse Stationer vil elektriske Strømme flyve ud gennem Luften for at skabe Lys, Drivkraft og Varme i Millioner af Foretagender, der Dag og Nat skal arbejde for de kommende Generationer.

Hvad sagde
Musolini fra Sandvig?

—o—

Da Referaterne fra Kapt. K. E. S. Koefoeds Tale i København er mer eller mindre misvisende, har vi faaet Manuskriptet overladt til Optagelse i „Nordbornholm".

Mine Damer og Herrer!

Jeg skal have den Ære at oplyse Forsamlingen om, hvorledes „Danmarks Hjemmeværn" stiller sig til det vigtige Spørgsmaal: Forsvarssagen.

Selve Navnet D. H. rummer i og for sig Svar paa Spørgsmaalet.

Et Værn for Hjemmene, for Ejendomsretten, for Erhvervsfriheden, for Hus og Jord vilde være illusorisk og selvmodsigende, om det ikke ogsaa omfattede vort fra Fædrene nedarvede Sprog, vor Kultur, Sæder og Skikke, Landets Frihed og nationale Selvstændighed.

Krig har i alle Tider været en Tilstand fuld af Gru og Rædsler. De store Troppestyrker, der i moderne Krige stilles mod hinanden, forøger naturligvis disse Rædsler.

At man derfor skal gøre alt muligt for at undgaa Krig, derom er alle — uden Undtagelse — aldeles enige, naturligvis ogsaa indenfor Militæret selv.

Vi raader imidlertid ikke selv for, om Krig kommer eller ej, al den Stund ingen har Fred længere, end ens Nabo vil det.

Danmarks geografiske Forhold lader sig ikke ændre, og i en Krig mellem Stormagterne kan vi ikke skjule os.

Intet fornuftigt Menneske tør tro paa, at Krigen ikke kommer igen før eller senere, og vi kommer da i en lignende Stiiling som under sidste Krig. Saa gælder det om at være beredt i Tide.

For Danmark under en Stormagtskrig gælder der kun een Politik, og det er saa vidt muligt at holde os uden for Krigen.

Det bedste Middel hertil er at have det bedst mulige Forsvar, og jo bedre det er, des større er Chancerne for, at vi holder os udenfor, naar andre slaas.

At pukke paa vor Ret uden at have Magtmidler til at skaffe os Retten respekteret er taabelig Tale, der kun vidner om Mangel paa Sans for Tilværelsens haarde Virkelighed.

At arbejde paa en Forringelse af vort Forsvar og paa en isoleret Afrustning, saalænge den øvrige Verden opretholder deres militære Magtmidler, anser vi for Landsforrædderi.

Ethvert fornuftigt Menneske maa kunne indse det selvmorderiske i den Tanke, at vi alene skal være værgeløse.

Kan man faa de andre Magter til ogsaa at afruste — ja, saa er det en hel anden Sag; men før dette sker, kan vi selvfølgelig ikke gøre det. Det maa her være Stormagterne, der maa gaa i Spidsen.

„Men vi kan jo intet gøre som forslaar noget", er der mange, der siger. Eller med andre Ord det bekendte: „Hvad kan det nytte"?

Men saa vil jeg gerne spørge: Hvem er det, der siger saadan? Er det dem, der har Forstand paa det, eller er det bare saadan en Følelsessag?

Ja, hvem har Forstand paa det?

Desværre er det saadan her i Landet, at det at have Forstand paa militære Spørgsmaal anses for en Slags Almandseje, hvortil ingen Forudsætninger er nødvendige. De fleste gaar rundt med den færdigsyede Mening, som er indpodet i dem af den dertil indrettede Avis, og faa tager Hensyn til, hvad den militære Sagkundskab og de fagmilitære mener.

For det er vel dog dem, der har bedst Forstand paa, hvad det danske Forsvar kan præstere. — Ingen indenfor Militæret tvivler om „at det kan nytte."

Men Sagkundskaben har trange Kaar her i dette af Partipolitik forvrøvlede Land.

Men saa vidt er det endnu ikke kommet, at Regeringen gaar uden om Brobygningsingeniørerne, naar der skal bygges en Jernbanebro over Lillebælt. Ingen Minister vil vel — trods alt — tage Ansvaret for at bygge Bropillerne svagere end beregnet af Ingeniørerne, som naturligvis maa gøre dem saa stærke, at de kan staa for den haarde Isvinter, som erfaringsmæssig — ligesom en større Krig — kommer med ca. 40 Aars Mellemrum. Ej heller vil vel noget Menneske helt opgive Brobygningen, fordi Ingeniøren ikke tør love, at Broen kan staa for et Jordskælv, hvis Forekomst der ingen Sandsynlighed er for, selv om der naturligvis ikke kan gives nogen absolut Garanti for, at det ikke kan ske.

I Danmarks Forsvar tør derimod et helt politisk Parti tage Ansvaret for at gøre de bærende Støtter spinklere end af den militære Sagkundskab beregnet. — Andre forkaster enhver Forsvarsordning, fordi den aldrig kan give fuld Sikkerhed mod det Jordskælv, som et isoleret Angreb fra en Stormagts Side unægtelig vilde være, og vil ikke se, at der ingen Sandsynlighed er for, at noget saadant vil ske.

Absolut Sikkerhed kan dog ingen Stat opnaa, om den er nok saa stærk og stor. Absolut Sikkerhed gives overhovedet ikke her i Livet. Stort som i smaat. Den, som lever, løber hver Dag den Risiko at dø, ingen har den absolutte Garanti; men et gammelt Ord siger: „at den, der dør af Skræk skal begraves i en Rendesten."

Den militære Sagkundskab kan vel ligesom enhver anden Sagkundskab være uenige om Enkeltheder; men fuld Enighed hersker der i alt Fald om den Ting, at Danmark for et overkommeligt Beløb kan præstere et Forsvar, der kan løse de sandsynlige Forsvarsopgaver, og det mener selvsagt ogsaa enhver Fagmilitær.

Kendsgerningerne fra Verdenskrigen viser det desuden med al ønskelig Tydelighed. Her løste dog Hær og Flaade sine Opgaver. Og havde de ikke gjort det, var vi kommet med i Krigen.

En Situation som dengang kan meget vel komme igen.

Vil man endelig ikke tro paa vor egen Sagkundskab, saa har vi de krigsførende Magters Udtalelser at holde os til. Heraf kan man se, hvad de regnede os for.

Ved Krigens Udbrud holdt Tyskerne 100,000 Mand parat ved Grænsen til at rykke ind i Danmark, saafremt vi ikke etablerede Mineafspærringen i Storebælt.

Den øverste Chef for den tyske Storflaade udtaler i sin Bog om Krigen: „Vejen omkring Skagen og gennem Bælterne var spærret for os, fordi de danske havde spærret denne Passage med Miner"

Af Ludendorffs Erindringer sammenholdt med H. P. Hansens Dagbog fremgaar det, at Tyskerne under Krigen havde i Sinde at besætte Danmark, men maatte opgive det, da de Troppemasser, som Tyskerne maatte anse for nødvendige til at knuse den danske Hær, var for store til, at de kunde undværes paa nogen af Fronterne.

Saadanne Udtalelser giver os tillige et godt Holdepunkt for, hvad det danske Forsvar kan præstere.

Endvidere er det bekendt, at England førGallipolifelttoget havde i Sinde at angribe Tyskland gennem Store-Bælt, men maatte opgive Planen paa Grund af vore Minespærringers Effektivitet.

Men nu Gas- og Luftkrigen vil man sige, og mange maaske erindre sig Avisskrøner, der gaar ud paa en fuldkommen Revolution af Krigsførelsen i fremtidige Krige.

I den næste Krig vil disse nye Krigsmidler utvivlsomt spille en stor Rolle; men at de ganske og aldeles kommer til at dominere, er der dog ingen Fagmilitær, der tror paa. Krigsteknikken er alt naaet langt i at opfinde Modforanstaltninger mod den nye Krigsførelse, som muligvis derved, inden næste Krig, allerede er ganske forældet.

Udviklingen indenfor Artilleriet har medført, at man nu har Skyts, der med stor Sikkerhed og Overlegenhed kan tage Kampen op mod Luftfartøjer, og mod Gas kan man beskytte sig, omend det er uhyre omstændeligt og besværligt.

Mod Gas- og Luftkrigen er det derfor ingenlunde uoverkommeligt for os at værge sig.

Angaaende Bekostningen, da er dette et underordnet Spørgsmaal, da Beløbet, som det drejer sig om, er forholdsvis ringe i Sammenligning med de øvrige Statsudgifter.

I et Land, hvor man — som i Danmark — aarlig drikker for 110 Mill. Kr. Spiritus, for 57 Mill. Kr. Kaffe og ryger for 100 Mill. Kr. Tobak, betyder 50 Mill. Kr. som en Slags Assurance-Præmie for Nationens Sikkerhed en forholdsvis ringe Sum.

Vi har Pligt til at forsvare vort Land. Vi har ogsaa Evnen. Det er kun Viljen, det kommer an paa; men det er ganske vist ogsaa det vigtigste.

Man taler om Folkenes Ret og mener dermed i Almindelighed Flertallets Ret. „Danmarks Hjemmeværn" vil imidlertid kæmpe for Mindretallets Ret. Selv om de $^{9}/_{10}$ af Danmarks Befolkning vil holde paa deres Ret til at begaa et nationalt Selvmord, vil vi holde paa den ene Tiendedels Krav paa at faa sin Ret respekteret — sin Ret til at modsætte sig Nationens Udslettelse af Verdenskortet — sin Ret til at fortsætte Fortidens Traditioner — Retten til at leve som frie Mænd i et frit Land under et frit Flag.

Overalt, hvor Parlamentarismen virker, har den i høj Grad skuffet de store Forventninger, man stillede til dette saakaldte „Folkestyre", og overalt dukker nu Bevægelser op for at modarbejde den. Navnene paa disse Bevægelser kan være forskellige; men Tendensen er dog den samme. De Resultater, der er opnaaet, er forskellige, men overalt er de i stor Fremgang.

Det parlamentaristiske Misregimente her i Danmark har formentlig ogsaa nu skabt en god Jordbund for en saadan Bevægelse her i Landet.

Den nuværende Regerings Forsøg paa at ophæve de frivillige Korps, Forbud mod Vaabenoplag o. lign. viser os, at det er Hensigten med den foreslaaede Militærordning at skabe en hvervet Hær af vaskeægte, partitro Socialdemokrater, der som en rød Garde kan beskytte Indførelsen af den socialistiske Stat i Danmark overfor det værgeløse Borgerskab.

Der hører ikke megen Fantasi til for at forestille sig, hvordan det saa vil gaa de nationalt sindede og borgerligt orienterede Danskere.

Jeg behøver blot at nævne — Rusland.

Det er derfor paa høje Tid, at anderledes tænkende tager sig alvorligt sammen og dæmmer op for de Kræfter, der om føje Tid vil gøre Danmark til et Stoddersamfund.

Derfor spørger vi Dem her i Aften: Hvad foretrækker De? — Den socialistiske eller den fascistiske Stat? — Vælg den sidste; men inden det bliver for sent.

Med Kajak gennem Europa.

Fra Østersøen til Sortehavet.

Leipzig og Dresden.

Et Pift fra Lokomotivet — en Raslen hen over Sporskiftet — og Toget ruller ind paa Leipzig Hovedbanegaard, den største i Europa. Her findes ikke mindre end 6 Indkørselshaller med 13 Perroner og 26 Indkørselsspor; alle Hallerne har hvælvede Glastag. — Her er en Trængsel af Mennesker — en Puffen og Støden. Helt fortumlet naar jeg omsider ud paa Gaden.

Det første, jeg foretager mig, er at opsøge en Chokolade-Grosserer, som sidste Sommer ferierede paa Bornholm.

Jeg finder Husnummeret og naar videre frem ved Hjælp af nogle store Skilte, ned i Kælderetagen — gennem lange Gange af Kasser og Blikdaaser, hvorfra en tung, sødlig Duft trænger ud og fylder Lokalerne — og ind i Kontoret, hvor Grossereren sidder bag sin Pult og er ved at diktere Forretningsbreve til Maskinskriversken. Han ser op over Brillerne, misser nogle Gange med Øjnene — der glider et genkendende Smil over hans Ansigt, idet han udbryder: „Ah, mein Freund von Bornholm!"

Jeg begynder i korte Træk at fortælle om min Rejse, men naar ikke ret langt. — Telefonen kimer ustandselig, og den lille, tykke Sachser maa afsted for at opnotere Bestillinger; saa styrter han sig paa Hovedet i Stabler af Fakturaer, Forespørgsler og Meddelelser — og beder sig undskyldt.

For at faa Tiden til at gaa, ser jeg mig om i Lokalerne og opfordres til at smage paa Sagerne. Her er Bolcher, Karameller, Chokolader, Konfect, Kiks og Bisquit i en Uendelighed. — Overalt arbejdes der under Højtryk — et saa forceret Arbejdstempo kendes ikke hjemme i Danmark. — Biler kommer med Varer fra Chokoladefabrikerne, Kasserne aabnes, og efter Bestillingslisterne udtages de forskellige Sorter, der pakkes og med Expresbud sendes i Byen.

Dagens Travlhed ebber ud, Forretningen lukkes, og Grossisten og jeg følges ad til hans private Hjem; men først maa jeg med ud og se det lille Sommerhus, hvor han tilbringer sine ledige Timer og hviler ud efter Dagens Slid. Han er ivrig Lystfisker og Haven strækker sig ned til en lille Flodarm; her meder han. Interesseret ser jeg, hvordan han bærer sig ad med at finde Orm til Madding. Han stikker en rund Stok ned i Jorden og vrikker den frem og tilbage; det varer kun nogle faa Sekunder, saa vælter Ormene op som forfulgte af en ond Aand. — Han er forbavset over, at jeg ikke kender den Fremgangsmaade og forklarer mig, at han ved Hjælp af Stokken faar Ormene til at tro, at Muldvarpen er i Nærheden.

Paa Hjemturen gaar vi gennem Byen; med ægte Stolthed viser han mig de skønne Bygninger og smukke Parker og siger: „So was haben Sie nicht auf Bornholm!" — og det maa jeg jo indrømme.

— — —

Næste Dag er jeg paa Rundfart.

Leipzig er Centrum for den tyske Handel, og her afholdes to Gange aarlig de verdensberømte *Messer*, hvor Købere og Sælgere fra alle Egne har Lejlighed til at se Prøver paa alle mulige Produkter af tysk Industri. Disse Vareprøver er udstillet i mægtige Messehuse og Udstillingshaller. En ny Hal er under Opførsel, 100 m² bliver lagt under Tag uden en eneste Bæresøjle. — Ligeledes er Leipzig Centrum for tysk Boghandel, her er alle store Forlagsboghandlere repræsenterede, og alle tyske Boghandlere samles til Paaskemessen i *Buchhändlerhaus*.

Den indre By er omgivet af brede Gader og smukke Parker. Fra *Georgi-Ring* kommer jeg til Leipzigs Hovedplads, *Augustusplatz*, der paa alle Sider har pragtfulde Bygninger. Jeg tager Sporvognen til *Bayerche Platz*, gaar gennem den snorlige *Strasse des 18. Oktober* og kommer ud ved *Deutsche Platz*. Her begynder det monumentale Haveanlæg, som fører op til *Völkerschlachtdenkmal*. Dette gigantiske Monument — et Minde om Folkeslaget ved Leipzig, hvor Napoleon i Aaret 1813 blev overvundet — rager paa sin Kæmpesokkel højt op over Omegnen og er vistnok Tysklands største og mest groteske „Denkmal".

— — —

Endnu et Par Dage bliver jeg i Leipzig, besøger forskellige Museer og den store *Markthalle*. — Desværre er der ingen Messe, og i *Buchhändlerhaus* er de fleste Lokaler aflaasede og Maskinerne tildækkede.

Fredag d. 5. Juli tager jeg med Morgentoget sydpaa. Jernbanelegemet bugter sig gennem Skov og Bakker; jeg nærmer mig atter et Bjergland. Toget kører over en mægtig Bro; *Mulde*-Floden flyder i sit Leje dybt nede.

Chemnitz ligger ved Foden af *Erzgebirge*. — Det er en af de største Fabriksbyer i Tyskland og kaldes da ogsaa „det sachsiske Manchester". Efter at have travet lidt rundt i Byen, der er sværtet af Røg fra de mange Fabrikskorstene, havner jeg i de smukke Anlæg ved Slotsdammen, og paa en Bænk overfor Slottet (det gamle Benediktinerkloster) sætter jeg mig og spiser Frokost.

Det er herligt Vejr, og jeg faar Lyst til at tage videre til Fods. Efter at have modtaget mine Dagpenge, traver jeg ved 5-Tiden ud af Chemnitz ad Landevejen mod *Dresden*. — Vejen fører op ad et vældigt Bakkedrag, og oppe fra Toppen har jeg god Udsigt ned over Fabriksbyen. — Hen paa Aftenen naas *Oederan*, hvor jeg overnatter.

— — —

Næste Dag gaar jeg videre. Efterhaanden bliver det meget varmt, selv om Solen ikke er fremme, viser Termometret dog 30°. Men der er jo ikke noget at haste efter; jeg tager det med Ro, hviler mig i Grøftekanten eller klatrer op i Kirsebærtræerne, der staar langs med Vejen, og læsker mig med de saftige Bær.

Kommer gennem *Freiberg*, en smuk gammel By med et antikt Taarn, Byport og Rester af moderne Festningsanlæg. I Parken en Mindesten om Svenskekrigen.

Det trækker op med Tordenbyger, jeg paaskynder min Gang, der er endnu 3 Timer til næste By. Vejen er stadig bakket og gaar af og til gennem Skove. Det begynder at regne, det styrter ned; der er ingen Huse i Nærheden, saa jeg søger Ly under Træerne, men her gaar Regnen snart igennem — jeg kan ligesaa godt gaa videre.

Vandet driver ned ad mig, og Bilerne, der suser forbi, overstænker mig med Snavs. — Vil søge Ly i et Arbejdsskur, men finder det aflaaset. Saa kryber jeg ind under det og ligger her to Timer og knagfryser i det vaade Tøj.

Endelig ser det ud til at blive Opholdsvejr, og jeg skynder mig afsted for at faa Varme i Kroppen. — En Motorcyklist standser og spørger om jeg vil med til Dresden. — Der er for Øjeblikket ikke noget, jeg hellere vil.

Vi kører gennem en herlig Egn. Den lille By *Tharandt* ligger som i en Gryde med høje Bjergvægge paa alle Sider. Vejen gaar i Kurver omkring ejendommelige Sandstensklipper, og ser man opefter, ligger Slotte og gamle Borgruiner helt ud til Randen af den ofte 2-300 m høje Klippevæg.

Saa udvider Dalen sig, munder ud i den brede Elbdal; vi tøffer ind i Forstæderne, ind gennem den sachsiske Hovedstad, der driver af Væde. Jeg genser Elben med dens Baade og Pramme — længes efter min Kajak.

Motorcyklisten, der har faaet min Adresse, kører mig helt hen foran Herberget; jeg takker for Turen og gaar indenfor.

Alt er optaget, da en Mængde Kolleger er kommen til Dresden i Anledning af Johannisfesten. Det lykkes mig dog at faa et Værelse. — Selvfølgelig skal jeg med til Festen, Dagens Kvaler er glemt, og jeg gaar straks i Gang med at rense mit Tøj. Saa følger jeg med en Kollega til det Hotel, hvor Festen afholdes. Her faar vi udbetalt hver 10 Mark og ser lidt paa Festlighederne.

Fra Læsekredsen.

— o —

Paa Badestranden i Sandvig er der fornylig kommet et Par ekstra Skilte.

Skilte paa naturskønne Steder er i det hele en Uting, som i høj Grad virker forstyrrende og skæmmende paa Landskabet, og bør saa vidt muligt undgaas; men det er nu en Sag for sig.

Grunden til mit Indlæg er, at der paa Skiltne staar „Aasandet". I sidste Nummer af «Nordbornholm» forekommer der i en Artikkel ogsaa dette Navn. Paa Generalstabskortet og Matrikulskortene staar der ogsaa „Aasandet;" men en Urigtighed er det ikke rigtig at blive ved at gentage. Enhver stedkendt Mand (Kvinde) ved vel, at Sandet paa bornholmsk hedder „Oasâninj", hvilket stammer fra Benævnelsen paa det Fiskeredskab (et Slags Vaad), som endnu den Dag i Dag bruges af Fiskerne til at fange Tobis i, og som hedder en „O".

Fordansket bør Stedet altsaa kaldes „Osandet" og ikke fejlagtig Aasandet, da der ingen Aa er eller har været, og Sandet derfor intet som helst har med en Aa at gøre.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette og sig for Skade tage Vare.

K. E. S. KOEFOED.

Le! Klovn! Le!

som forleden Uge blev aflyst, spilles paa Søndag i Biografen, der nu har taaet de nye Maskiner i Orden, saa de virker tilfredsstillende. For at give alle Lejlighed til at se denne 1. Kl. Film, bliver der 2 Forestillinger,

Se Annoncen.

Mejeriet „Kajbjerggaard"

Ærede Kunder gøres opmærksom paa, at den Mælk og Fløde, som sælges fra Mejeriets Vogne og Udsalg er taget fra Besætninger, der har bestaaet Tuberkulinprøven.

All.-Sandv. Afholdsforening

afholder **ordinær Generalforsamling** førstkommende TIRSDAG Kl. 8 paa Forsamlingsh. Hammershus

Bestyrelsen.

En flink Medhjælper

kan faa Plads til 1. Maj paa

Dyndegaard, Rutsker.

En flink, paalidelig Pige

(14—15 Aar) søges til 1. Maj

Vævergaard.

En Dreng, 16 Aar,

Sjællænder, ønsker Plads i Rø ell. Klemensker til 1. Maj. Henvendelse **Holger Kofoed** ved Lyngholt.

Lejlighed

ønskes til Leje fra April eller senere i Nærheden af Vang eller Allinge-Sandvig.

Henvendelse Tlf. Ruts 40 y.

Køb Konfirmations-Gaverne hos

Conrad Hansen, Allinge

Tlf. 140 **Guld-, Sølv-, Plet-, Tin- og Nikkelvarer.** Tlf. 140

Stort Udvalg. Gode Varer. Priserne billige.

Bestillingslisterne over

Markfrø & Saasæd

bedes venligst indsendt snarest muligt.

Nordlandets Handelshus.

En Forkarl

og **en Pige** søges til 1. Maj

Brøddegaard, Rø.

En brugt (men pæn og i god Stand)

Barnevogn sælges

H. N. Bendtsen, Tein.

En Pige

søges til 1. Maj

Smedegaard pr. Allinge.

Friskbrændt

Portland Cement

er paa Lager til billigste Dagspris. Ved Køb af 10 Sække og større Partier har vi en særlig billig Pris.

Glasserede Lerrør og Krybber

sælges til billige Priser og med stor Rabat pr. Kontant

Nordlandets Handelshus.

2 flinke unge Piger

søges. — En til alm. Husgerning 1. April — og en, der vil hjælpe ved Servering 1. Maj

Hotel Hasle.

En flink Karl

som vil passe Kreaturer, kan til 1. Maj faa Plads

Knarregaard, Rutsker.

Phillips Lamper er holdbare!

„Arlita" „Argo" „Argenta"

er meget smukke af Form, prima Kvalitet, sælges til faste, lave Priser.

Nordlandets Handelshus.

Køb Konfirmations-Uret hos
Conrad Hansen,
Telefon 140. Urmager og Guldsmed, Allinge,

Konfirmationsudstyr til Piger og Drenge
købes med stor Fordel i
Magasin du Nord's Udsalg

Vi har det store Udvalg, rimelige Priser og kun gode Kvl.

Paa Lager er nu **nye, fikse Foraarsfrakker,** impregnerede og i lyse, uldne, mellerede Stoffer til mange forsk. Priser fra Kr. 19,50

Færdige, hvide Konfirmationskjoler med korte og lange Ærmer i klædelige Faconer fra Kr. 13,50 i uldne Kvaliteter. Nogle faa Kjoler fra tidligere Sæson udsælges meget billigt.

Fikse, uldne Kjoler i mange smukke Farver fra 12,50

Af **Stoffer** i Metermaal til Kjoler har vi et meget stort Udvalg baade i hvidt og kulørt fra ganske billige til bedste Kvaliteter.

Matroshabitter i den moderne, franske Facon fremstillet af prima ægte blaa Vare er paa Lager fra Kr. 22,00

Største Udvalg i **Manchetskjorter, Flipper, Slips, Seler, Sokker, Hatte, Huer, Undertøj m. m.**

Victor Planck, Allinge.
Leverandør til Vare- og Landbrugslotteriet.

Køb Konfirmations-Salmebogen hos os.
Lave Priser. Navn gratis. Stort, nyt Udvalg i Telegrammer. **Konfirmations-Gaver** i stort Udvalg.
Papirhandelen ved Skolen, Allinge.

Vang.
En Læsfjedervogn til ca. 2500 Pd. Et Sæt **Stavseler** med Bagtøj. **2 Butiksvinduer** 2 m x 1,20 m. En dobb. **Luge med Karm** 1,27 x 0,85 m Billigt til Salg.
Tlf. Ruts 20 x. **P. Kjøller.**

Hus i Hasle.
Et godt bygget, rummeligt 3 Fags Hus i Storegade er billigt til Salg
Tlf. Hasle 18.
NB. Kan event. købes mod mindre Udbetaling.

Halm er til Salg
Tuleborg, Rutsker.

Cigarer, Cigarretter
Røgtobakker.
J. B. Larsen, Allinge.

Klipfisk
bedst og billigst.
J. B. Larsen, Allinge

Ny norsk Sild
meget fin Vare.
J. B. Larsen.

Servanter
- med og uden Marmorplade - er billige til Salg kontant.
Telefon Sandvig 14.

Flink, ung Pige
kan straks eller 1. Maj faa Plads
Julegaard ved Hasle.

En Dreng,
14—15 Aar, søges til 1. April eller Maj
Klo, Hyldegaard, Rutsker.

14-16 Aars Pige
kan faa Plads til 1. April ell. Maj
A. Nielsen, Krashavegaard.
Tlf. Kl. n. 32 y

En Karl
søges straks eller til 1. April
Slagter Hansen, Allinge.

Interess. Fodermester
søges til 1. Maj
Koefoed, Duebjerggaard.
Tlf. Kl. n. 14 x.

En flink Pige
søges til 1. Maj.
Tlf. Ruts. 2. **Bakkegaard.**
Samme Sted søges en yngre **Fodermester** og en **Karl** til 1. Maj.

En 14-16 Aars Dreng
kan faa Plads 1. April eller Maj
Enesgaard, Rutsker.
Samme Sted er **Sættekartofler** (sortsrene Magnumboner) til Salg.

Midlertidig Pige
søges fra 1. April til 15. Maj.
Fru Oda Hjortbøl, Løsebæk.

En ung Pige,
ikke under 18 Aar, søges 1. April
Hotel Stammershalde.

En Karl
kan faa Plads 1. Maj
Thorvald Jacobsen,
Nørrekrak, Rutsker.

En flink Fodermester
kan faa Plads til 1. Maj
Vester Bedegadegaard, Klemens.

En flink Pige
til Hjælp ved indvendig Gerning og Madlavning søges 1. Maj
Nørregaard, Klemensker.

En Pige
(ikke under 20 Aar) villig til alt forefaldende Arbejde kan til 1. Maj faa Plads
H. E. Nielsen,
Lærkehøj pr. Allinge.

En 14-16 Aars Dreng
kan 1. Maj faa Plads
Skovgaard, Rutsker.

En flink og absolut paalidelig
Medhjælper
fra Landet — 17—18 Aar — kan faa Plads 1. Maj
Kofoed, Lundegaard, Allinge.

En Fodermester
og en **Anden-Karl** kan faa Plads 1. Maj paa
Bondegaard, Rø.

Husk at købe Kaffen i Produkten!

At Amtet under 6. Januar 1930 har approberet Tillæg til Allinge-Sandvig Kommunes Brandvedtægt, hvorefter **Brandvisitationer foretages hvert Foraar af den faste Skorstensfejer,** bekendtgøres herved med Tilføjende, at Tillæget kan faas udleveret paa Borgmesterkontoret.

P. B. V.
M. Bloch.

Pladsen som Skatteopkræver i Allinge-Sandvig
er ledig fra 1. Maj. Stillingen lønnes med 1500 Kr. aarlig + 5 Ø. pr. Kommuneskatteregning, der betales til Opkræveren, og kan søges af Folk bosiddende i All.-Sandv.

Opkræveren skal opkræve Kommuneskatten 10 Gange, Statsskatten 2 Gange, samt aflæse Gasmaalerne og indkassere Betalingen for Gas 12 Gange aarlig.

Den, der ansættes, maa stille en Kaution paa 10,000 Kr. og ansættes foreløbig paa Prøve i 3 Maaneder. — Ansøgningen bedes indsendt senest 1. April.

P. B. V.
M. Bloch.

Rø
De resterende Skatter og Afgifter til Rø Kommune, for hvilke der er foretaget Udpantning, skal indbetales til Sogneraadsformanden inden d. 15. April 1930. I modsat Fald vil de udpantede Løsøregenstande blive afhentede og de faste Ejendomme, hvori der er foretaget Udpantning, forlangte bortsolgte ved Tvangsauktion.
Sogneraadet.

Rø Afholdsforening
afholder **Møde** paa Bendtsens Sal den 29. ds. Kl. 7,30 med **humoristisk Oplæsning** af Hr. Lindholm, Rønne. — Derefter Bortsalg.
Alle er velkomne.

Avertér i „Nordbornholm"!

En Lejlighed
er ledig til 1. Maj eller senere hos
Viggo Staffensen,
Strandvejen, Allinge.
Samme Sted kan **en ung Pige** faa Plads 15. Maj. **Tlf. 55.**

Motorbaad,
der er anvendt til Lystsejlads ved Rønne, med Plads til 18 Personer er til Salg for 600 Kr., hvis Salg kan finde Sted inden 8 Dage.
Tfl. 482 **Emil Lund.**

Opkøb af al Slags Fjerkræ.
Hentes paa Stedet. Kontant Betaling. Altid til Dagens højeste Priser.
E. C. Olesen, Klemensker.
Tlf. ndr. 33.

En ikke for stor
Rugemaskine
ønskes til Leje eller paa Prøve. Let at regulere og nem at passe
Store Hallegaard pr. Tein.

Billige Manufakturvarer.
Et lille Parti Varer tilovers fra Auktionen bortsælges meget billigt. / Det er navnlig Gardiner, Restmaal af Kjoletøj, Damefrakker samt en Del Drenge- og Herrehabitter m. m. Sælges uden Hensyn til Værdien.
Manufakturhuset
HASLE

Plads søges til 1. Maj.
En ung Pige, 16 Aar, til Hjælp ved indv. Gerning og Madlavning
Telefon Allinge 130 y.

14-15 Aars Dreng
kan faa Plads til 1. Maj.
Mortingegaard, Rø.

A. Lyster, Hasle.
Hjemmelavet Sylte, Medister og **Lungepølse.**
Varm **Blodbudding** hver Fredag Middag.

Inserat.

Grimms Eventyr.
(Ny Udgave).

Da de to Tyskere, Brødrene Grimm, i sin Tid udgav deres store Samling af Eventyr, anede ingen, at Broderparret derved vilde blive verdensberømte, Men saaledes er det sket; Grimms Eventyr er oversat paa en Mængde forskellige Sprog i alle Verdensdele; og de har fortjent dette. Børn, og Voksne med trænger til alle Tider til Eventyrlæsning, idet Følelse og Fantasi paa en smuk Maade befrugtes derved. Men højt over alle Verdens Eventyr rager foruden H. C. Andersens, som er noget for sig, Brødrene Grimms, Det er da ogsaa naturligt, at de flere Gange er blevet oversat paa Dansk. Kun har de i Reglen været holdt i en for høj Pris, saa de ikke er blevet alle Børns Eje, som de burde det. Nu er der raadet Bod herpaa, idet **Produkten** giver sine Kunder Anledning til paa en billig Maade at erhverve sig en smukt udstyret og illustreret Bog med syv af Grimms Eventyr. Det er en ny og god Oversættelse, disse Eventyr fremkommer i, og det er Meningen at fortsætte med flere Samlinger, saa ethvert Barn nu faar god Lejlighed til at erhverve sig et Udvalg af Verdens bedste Eventyrsamling.

Ægkreds 107.
Generalforsamling afh. ONSDAG den 26. Kl. 7 i Rutsker Forsamlingshus.
Bestyrelsen.

Rutsker Lokalforening
afholder **Generalforsamling** i Rutsker Forsamlingshus, ONSDAG d. 26. Marts Kl. 7 Eftm. med sædvl. Dagsorden.
Bestyrelsen.

Lejlighedskøb.
En Hest, 10 Kv., 9 Aar — samt en **Fjedervogn** i god Stand, en **Jumbe** og 2 Sæt sølvpletteret **Seletøj** er billig til Salg
Tlf. Sandvig 5. **V. Rømer.**

Smukt Gulvtæppe,
brugt, sælges billigt.
Bladets Kontor.

En Karl
og en **Pige,** kan faa Plads 1. Maj.
Krykkegaard, Klemensker.

En Dreng,
14—16 Aar, søges 1. Maj
Tlf. 62. **Kaggaard, Rutsker.**

En Medhjælper
kan faa Plads til 1. Maj
Hans Kaas,
Bjørnshøj, Klemens St.

En flink Pige
17—18 Aar (fra Landet) kan faa Plads 1. April eller Maj
Kofoed, Lundegaard, Allinge.
Samme Sted er **Andeæg** til Salg.
Bestillinger paa **Gæslinger** modtages gerne.

18 pCt. Superfosfat
40 = Kali,
Kalksalpeter,
Svovlsur Amoniak
Nitrophoska
er paa Lager. Bestilte Partier bedes afhentede, da det kniber med Lagerplads.
Nye Bestillinger modtages gerne.

Produkten.

2 Lampers Radiomodtager
er billig til Salg.
O. Hermansen,
„Kraks Minde", Ruts pr. Hasle.

En Lødekvie,
en af 4 GYLTER samt GAASEÆG er til Salg.
Fredshvile. Tlf. ndr. 46 x.

Hingsten Laurix staar til Afbenyttelse.
Store Lærkegaard.

En Pige kan 1, Maj faa Plads

Barnevogne.
Nye Vogne i smukke Farver og moderne Faconer er hjemkommet og sælges til meget rimelige Priser.
Klapvogne
med og uden Kalesche,
Gummiringe og **Reservedele** til,
haves paa Lager
eller fremskaffes hurtigt.
Løbehjul og **Legevogne, Dukkevogne** og **Barnestole, Gynger** og **Vugger** anbefales.

P. C. Holm.

Rugeæg
af ægte R. I. R. er til Salg.
Schou, Hammershus.

Biografen.
Søndag Kl. 7 og 8,30.

Le! Klovn! Le!
En Metro Goldwyn Film fra Cirkuslivets Verden.

Gør et Besøg
i Undertegnedes Sadelmagerforretning, hvor De vil finde alt i **Seletøj, Kit-Bag, Rygsække** og **Kurvemøbler.** Bilpolstring udføres.
H. P. KOFOED
Tlf. 13 **Hasle**

Slagteriets Udsalg, Allinge.
Friske Varer Onsdag og Fredag.
Fersk Flæsk, Karbonade. Mørbrad. Medisterpølse, Fars. Bayerske Pølser, Knækpølser hjemmelavet Sylte, hjemmesmeltet Fedt. Forskelligt Paalæg.
Dina Sørensen, Tlf. 38.

Allinge Skæreri
Optændningsbrænde altid paa Lager, billige Priser.
Tlf. 29. **Geert Hansen.**

Rædsel.

—

Fortsat.

„Jeg maa rejse mig op og se mig om," lød Sekretærens Stemme lidt efter i Mørket. „Lad dog for Guds Skyld være med at klamre Dem saadan til mine Ben."

Han rejste sig, medens Caskill blev liggende uden at røre sig. Han var dødsens angst for at rejse sig. Sekretæren strøg en Tændstik og stirrede fremefter. Det var forgæves, han kunde ikke se mere end et Glimt af Klippevæggen og saa den Mand, der laa sammenkrøben ved hans Fødder. Pludselig begyndte han at blive veltalende. Og der var en saa besynderlig Klang i hans Stemme, at Millionæren blev endnu en Kende hvidere i sit Ansigt.

„Jeg finder det i Grunden højst pudsigt," sagde Sekretæren, „at se Dem ligge der og krympe Dem for mine Fødder. Jeg faar en Ide. De ønskede Spænding, og det har De faaet Hvad mere kan De vel forlange?"

„For Guds Skyld, Blake, hvad gaar der dog af Dem?" spurgte Caskill hæst. Han tænkte at Manden var ved at gaa fra Forstanden. Tændstikken gik ud, og i Mørket lød Sekretærens Stemme paany, denne Gang med en Tone af den rene isnende Uforskammethed.

„Caskill," sagde Stemmen, „De er vel klar over at Deres Liv afhænger fuldstændigt af min Naade og Barmhjertighed. De har ingen Tændstikker, og selv om De havde det, saa har jeg alligevel Deres Skæbne i min Haand."

Der fulgte en kort Tavshed, saa fortsatte Stemmen igen:

„Jeg har den Tro, at der i hvert Fald een Gang i hvert Menneskes Liv kommer et Øjeblik, da han bliver i Besiddelse af Magt. Enten paa den ene eller den anden Maade. Jeg har en Fornemmelse af, at saadan er det, og at jeg oplever mit Øjeblik nu."

„Hvad mener De?"

„Jeg taler om Magt. Magt! Hvor er Magt en vidunderlig Ting. De har haft det hele Deres Liv, men jeg jeg har længtes efter det hele mit Liv. Længtes efter det saa inderligt, som saa mange Millioner andre har længtes efter det. Og dette er mit Øjeblik, Caskill. Jeg kan ikke modstaa det. Det er første Gang i mit Liv, at jeg er i Besiddelse af Magt, virkelig Magt. De kan godt tro, at jeg er sindssyg. De kan tro, hvad De vil, men tilbage bliver Kendsgerningen, at jeg føler, jeg har Magt, og føler, at jeg vil bruge den."

„For Guds Skyld, hvad mener De?" spurgte Caskill. „Hvad gaar der af dem? Er de gaaet helt fra Forstanden?"

„Nej, det er jeg ikke. Der er ikke sket andet, end at De er fuldstændig i min Magt. De havde sikkert aldrig kunnet tænke Dem, at en saadan Situation kunde opstaa. Hvis jeg var en slov Natur, en Slags Maskine, som saa mange andre Folk bliver det i min Stilling, vilde denne Samtale aldrig have fundet Sted. Men jeg er noget mere end det. Jeg er en Mand med mine egne Ideer og Begreber. — Jeg kunde nu lade Dem blive tilbage her i Mørket uden Tændstikker, og De vilde være i akkurat samme fortvivlede haabløse Situation som de Fanger, Manden talte om. Jeg kunde ogsaa, ja undskyld at jeg siger det, skubbe Dem ud over Kanten. De vilde muligvis, eller skal vi sige sandsynligvis, styrte i en af de Afgrunde, der er Hundreder eller Tusinder af Fod dybe. Tænk engang paa det. Hvilken Spænding maa det ikke være for dem at tænke paa det. De, som altid har været en Hund efter Spænding.

„Hør nu, Blake," lød Millionærens Stemme, næsten ukendelig af Rædsel. „Jeg .... jeg vil gøre alt for Dem, hvis De vil faa mig ud herfra. Hvad Glæde kan De have af at dræbe mig? Jeg vil give Dem alt, hvad De forlanger. Halvdelen af min Formue. Jeg sværger det. For Guds Skyld hør paa mig og tro mig Jeg skal ikke tage mit Ord tilbage. Jeg er i Deres Magt, det ved jeg, og jeg er villig til at betale for det."

„De har en betydelig Sum Penge liggende oppe paa Slottet," vedblev Sekretærens Stemme. „Jeg gaar derop, meddeler, at de er forsvundet, omkommet, og tager Pengene. Ingen vil fatte Mistanke. Jeg vil kunne leve nogenlunde sorgfrit af de Penge, som ingen ved, jeg har taget, fordi ingen ved, at de var der. Jeg beklager, Caskil, men det er altsaa min Hensigt, og nu ved De det."

„De er gal," skreg Caskill ude af sig selv. „De kan ikke faa Dem selv til at gøre det. — Blake, for Himlens Skyld ....."

Skriget endte som et Hyl af Rædsel. Sekretæren havde med uventet Pludselighed vendt sig, og med et eneste Stød skubbet den anden ud over Randen. Det hele varede kun et Par Sekunder, saa var Sekretæren alene tilbage i Mørket.

Han gik fremester med ret hurtige Skridt. Nu og da strøg han en Tændstik, og han fortsatte sin Vandring med mere Sikkerhed. Han ønskede at komme bort fra dette Sted saa hurtigt som muligt.

Det forekom ham, som havde han vandret i to Timer, da han følte, at nu var der kun en halv Snes Tændstikker tilbage. Denne Opdagelse fik ham til at ryste. Mørket var rædselsfuldt. Han havde en Forvemmelse af, at han var død, eller rettere, at han slet ikke eksisterede. Han havde i længere Tid krøbet afsted paa Hænder og Fødder for at spare Tændstikker, og kun Berøringen med den klamme, fugtige Jord lod ham mærke, at han var et Væsen af Kød og Blod. — Afsted krøb han, rystende og med uhyre Forsigtighed. Pludselig tog Stien en uventet Drejning.

Han havde Følelsen af, at der var gaaet endnu en Time, da han i Skæret af en ny Tændstik opdagede en Mur foran sig. Det gav et Sæt i ham. — Han var nær ved Indgangen til Katakomberne.

Han kravlede videre, og snart stod han oprejst inde i Katakomberne.

Rædselens Gruber var nu bag ham. Han famlede sig Vej gennem Katakomberne i sikker Forvisning om, at han snart vilde se Dagslys. — Han brugte Tændstikkerne sparsomt og gik ofte vild, men han følte det, at han nok vilde finde Udgangen. — Endelig kom han ind i et Rum, hvor der var et svagt Lysskær. Med et Glædesraab skyndte han sig igennem det, for han genkendte Stedet, og saa Minutter efter steg han op ad Stentrinene, der førte til fri Luft under fri Himmel.

Han vaklede, da han stod derude i den straalende Dag og drak Luften ind, som var det Vin. Han var fri, befriet for det Mareridt dernede i Rædselens Gruber. — Hvor herlig var dog ikke denne friske Luft! Og Solen! Han blinkede, for Sollyset blændede ham.

Han syntes ikke, han kunde blive træt af at se sig om i den velsignede, fri Natur her under den blaa Himmel, eller at han kunde trække Vejret dybt nok. Det, han havde oplevet nede i Rædselens Huler dybt under Jorden, stod for ham som noget halvt uvirkeligt. Han maatte tage sig sammen for at huske paa, at dengang, de gik ned, havde de været tre. Nu var der kun een tilbage. Han selv. Og han stod her i den klare Dag som en Morder.

Der gik et Sekund en Gysen igennem ham. Han vilde ikke tænke mere paa det. Han vilde ganske koldblodigt høste Frugten af sin Forbrydelse, og Fremtiden vilde ligge foran ham lys og sorgfri. Ja, Trældommens Aag var taget af hans Skuldre. Nu skulde han leve — leve! En befriende Latter banede sig Vej over hans Læber. Han vilde nu vende tilbage til Hotellet og med alle Tegn paa Forfærdelse aflægge Beretning om det passerede. — Saa vilde han tage Pengene. — Det vilde være den letteste Sag af Verden at sikre sig det Beløb, som ingen uden han selv — og Caskill — havde vidst Besked om.

Han smilede — saa vendte han sig om og saa — Føreren.

Manden grinede bredt til ham, som af en god Spas — og tog til Hatten. „Monsieur har mistet sin Ven," lo han. „Det skal De ikke bryde Dem om. De bundløse Afgrunde er ikke mere end fem Fod dybe, og der er godt med Straa paa Bunden. Man kommer ikke til Skade ved at falde ned der. Det hele er saadan en Kuriositet, forstaar De. — De har faaet Spænding, ved jeg. De har været dernede i tre Kvarter; men jeg tør vædde paa, at De mener, det er Timer. Vent lidt, saa skal jeg hente Deres Ven og føre ham ud den korteste Vej. — Naa, det behøves ikke — der kommer han!"

Nic. Koefoed,
Skrædder- og Herreekviperingsforretning leverer gode Varer til billige Priser. Tlf. Klemens n. 44 x.

Overretssagfører
Jac. Jensen.
Inkassationer, Ejendomshandler. Dokumentskrivning, Dødsbobehandling m. v.
Kontor i Allinge:
(Bogtrykker Gornitzkas Ejendom).
Træffes personlig hver Fredag Form.

Benmel.
Godt, tørt Benmel er til Salg.
10 Kr. pr. 100 kg. Tlf. 79.
Fodermelsfabriken, Nykø

Aktieselskabet
Hasle Bank
modtager Indskud paa Indlaansbog og Folio, Terminsydelser til Kreditforeninger, ordner Kreditlaan m. m.

Anton Sonnes Byggeforretning
Tlf. Allinge 69
Nybygninger og Reparationer.
Egetræs- og Kork-Parketgulve,
Finer- og Paplofter.
Flagstænger og Brandstiger
samt Ligkistelager.
Chr. Sonne, Allinge.

Farveri og Tøjrensning.
C. SCHLEISNER, København.
Indleveringssted i den nye Mode- og Broderiforretning, Hasle.

Kofoed & Mortensen
Byggeforretning
Ligkister

Ligtøj.
Tlf. All. 77 Tlf. All. 79

Nye **Grammofoner**
(Kuffert) fra 65 Kr. og **Plader**
fra 2,50 Kr. er igen paa Lager hos
Marckmann, Tlf. Hasle 90.

Flæsk og Pølse
modtages til Røgning
Dina Sørensen, Allinge

Allinge Teglværk
anbefales.
Mursten, Teglsten, Drænrør.
Tlf. 127.

De Averterende
anmodes høfligst om at indsende vort Tilgodehavende for Annoncer paa tilsendte Indbetalingskort, Postkonto Nr. 14146, hvilket er den billigste og bekvemmeste Maade. Alle Indbetalingskortets 3 Dele maa være udfyldte ved Indbetalingen, men Deres Postbud vil være Dem behjælpelig hermed og modtage Beløbet + 5 Øre i Porto mod Kvittering paa Postbeviset.

Møllers Bogbinderi
Tlf. 865. **Chr. Dideriksen, Rønne.** Tlf. 865.
Indbinding af Bøger. — Protokolfabrik. - Papirvarer.
I. Kl. Arbejde. — Rimelige Priser. — Hurtig Levering.
Leverandør til Biblioteker, Foreninger og Øens største Forbrugere.

Elfenbenslakeret Soveværelse
med 3-fløjet Spejl, compl. fra **450 Kr. Egetræs engelsk Spisestue,** compl. fra **550 Kr. Chesterfields Dagligstue,** 1 Sofa 3 Lænestole med Velour, fra **450 Kr.**
Ratebetaling kan indrømmes. Solide Købere fra 20 Kr. mdl.
Allinge ny Møbelmagasin,
Havnegade 53, Allinge.

CANADA uden at skifte
kommer Udvandrere kun med **Skandinavien-Amerika Linier**, der for dem er *den eneste direkte Rute* fra Danmark til Canada. Liniens hyggelige Skibe og den gode danske Mad gør, at De vil føle Den hjemme ombord. Ved Ankomsten til Canada bliver De hjulpet af dansktalende Funktionærer, der assisterer ved Anvisning af Pladser og ved Køb af Farme eller Jord. Skriv efter vore illustrerede Haandbøger, der indeholder alle Oplysninger om Canada og udleveres gratis hos vore **Agenter** i Provinsen samt sendes gratis fra vore Kontorer.
SKANDINAVIEN-AMERIKA LINIEN
Banegaardsplads 6. Aarhus. **Kongens Nytorv 8. København K.** **Boulevarden 2. Aalborg.**

Ny friskbrændt Cement
er paa Lager til billigste Pris.
Produkten.

Slagteriets Udsalg paa Lindeplads.
Tlf. 45.
Ferske Slagterivarer hver Onsdag og Fredag.

Tømmer og Brædder
er paa Lager i alle Længder og Tykkelser.
Fine Gulvbrædder og tørre Udskudsbrædder.
Vore Brædder er taget ind fra Stabler sidste Sommer saa de er tørre. Prisen er billig og vi giver Rabat pr. kontant.
Produkten.

Bornholms Dampvaskeri
anbefaler sig som Øens eneste store, moderne indrettede Vaskerivirksomhed. **Al Slags Tøj** modtages og leveres **hurtigt, probert** og **billigst** muligt. **Manchetskjorter** og **Flipper** kan **kun vi** levere i den smukke Facon og Udseende som nye, idet vi ved Indlæg af Skjorte og Flippressen, der — foruden at skaane — leverer Deres Manchetlinned saaledes, som det **skal og bør se ud.**
I egen Interesse gør et Forsøg, og De vil blive tilfreds.
Ind- og Udleveringssteder (til Vaskeriets Priser):
Fragtmand Truelsen, Allinge. **Olsker Brugsforening.**
Kbm. Mogensen, Tein. **Kbm. Lund, Nybro.**
Fodtøjshdl. Rønne-Jensen, Gudhjem. **Urmager Nielsen, Klemensker**
Barber Kjær, Hasle.
Hovedindleveringssted: Teaterstræde, Rønne, Tlf. 9.

BRØDRENE ANKER, HASLE.
JERNSTØBERI & MASKINFABRIK.
Alt til Faget henhørende anbefales.

Brug Svovlsur Ammoniak
især til Kartofler, Havre, Kaalroer og Græs.
Til de sidstnævnte to Afgrøder kan ogsaa anvendes den nye Kalkammonsalpeter IG.
Overalt, hvor der ventes **Lyspletsyge,** bør Svovlsur Ammoniak foretrækkes.